

MÚSICA 1r ESO

DOSSIER DE RECUPERACIÓ

Nom:

Llegeix atentament les instruccions abans de començar!!!!

Aquest dossier conté tres parts:

La primera consta d'un seguit de conceptes teòrics que cal que llegeixis i entenguis per a poder fer els exercicis. Es poden entendre amb facilitat, encara que aquest any no cursis la matèria.

Per tant, en aquesta **primera part no has de respondre res!!!**

La segona part del dossier consta d'exercicis de tipus pràctic sobre continguts de llenguatge musical que pots resoldre fàcilment si has llegit la primera part.

Finalment, hi ha un seguit d'activitats de recerca sobre aspectes relacionats amb la veu, els instruments i els gèneres musicals. **Tu has de buscar la informació** per a contestar.

És condició indispensable per a presentar-se a l'examen, la presentació d'aquests dossier.

Les preguntes de l'examen seran sobre els continguts del material que tens a les mans, tant de llenguatge musical com de l'apartat de recerca.

Ànims i endavant!

PART 1: CONTINGUTS TEÒRICS

CONCEPTES DE LLENGUATGE MUSICAL

1. El nom de les notes

2. Les figures i els silencis

Nom	Figura	Silenci	Durada
Rodona	o	■	4
Blanca	♩	■	2
Negra	♪	ε	1
Corxera	♫	γ	0.5
Semicorxera	♮	γ	0.25

3. Signes de prolongació

Puntet: allarga la figura la meitat del seu valor

Nom	Figura	Silenci	Durada
Rodona amb punt	o.	■.	6
Blanca amb punt	♩.	■.	3
Negra amb punt	♪.	ε.	1,5
Corxera amb punt	♫.	γ.	0,75

Lligadura: suma els valors de dues notes del mateix nom

Calderó: allarga la figura el temps que vol d'intèrpret

4. Equivalències

Les figures mantenen entre elles un ordre de proporcionalitat de manera que cadascuna equival a la meitat de l'anterior o al doble de la següent. Per exemple, una rodona (4 temps) equival a dues blanques (2 temps); o bé una corxera (0.5 temps) equival a dues semicorxeres (0.25 temps).

Seguint aquest ordre de proporcions, una rodona equival a dues blanques, però també a 4 negres, a 8 corxeres o a 16 semicorxeres.

El quadre de les equivalències és aquest:

5. Indicacions de pulsació (o moviment o tempo)

La pulsació és el batec o fons regular sobre el que es construeix la música. En definitiva, la velocitat a la que va. Hi ha dues maneres d'indicar la pulsació:

- amb el **metrònom**; aparell que indica de forma exacta la pulsació musical
- amb les indicacions en italià, que són les següents:

Italià	Traducció	Variacions de la velocitat de pulsació	
<i>presto</i>	rapidíssim		
<i>vivace</i>	molt ràpid	<i>accel.</i> (<i>accelerando</i>)	cada vegada més ràpid
<i>allegro</i>	ràpid	<i>rit. (ritardando)</i>	cada vegada més lent
<i>moderato</i>	moderat	<i>a tempo</i>	tornar a la velocitat anterior
<i>andante</i>	mitjà	<i>ad libitum</i>	llibertat en la mesura de la pulsació
<i>adagio</i>	força lent	<i>tempo rubato</i>	
<i>lento o largo</i>	lent		

6. Indicacions de dinàmica (o intensitat)

En música s'anomena dinàmica a la intensitat del so, és a dir, si el so és fort o fluix. Per indicar-la es fa amb terminologia italiana, que és la següent:

Grafia	Italià	Traducció
<i>ff</i>	<i>fortissimo</i>	molt fort
<i>f</i>	<i>forte</i>	fort
<i>mf</i>	<i>mezzo forte</i>	mig fort
<i>mp</i>	<i>mezzo piano</i>	mig suau
<i>p</i>	<i>piano</i>	fluix
<i>pp</i>	<i>pianissimo</i>	molt fluix
Variacions graduals de volum		
<i>cresc.</i>	<i>crescendo</i>	cada vegada més fort
<i>dim.</i>	<i>diminuendo</i>	cada vegada més suau

7. El compàs

L'**accent musical** es produeix quan marquem més fort unes pulsacions que unes altres. S'indica amb el signe >

| | | | | | De les 6 pulsacions, 3 són accentuades
> > >

El **compàs** reparteix els accents regularment i ordena el ritme. S'indica al principi de la partitura, després de la clau, amb dues xifres en forma de fracció :

3 numerador : diu el nombre de pulsacions (temps) que té cada compàs

4 denominador : representa la figura rítmica que omple cada pulsació.

Normalment, el denominador és el 4 que representa la negra (perquè 4 negres són una rodona).

Les **línies divisòries** són línies verticals que travessen el pentagrama i que separen compassos.

Tipus bàsics de compàs

Aquells en què els accents són cada 2, 3 i 4 temps. Els més habituals són els que tenen la negra com a figura de referència i que omple una pulsació, per tant el 4 és sempre el denominador.

1. Binari : 1 - 2 1 - 2 1 - 2

> > >

indicació: **2/4**

2. Ternari : 1 - 2 - 3 1 - 2 - 3 1 - 2 - 3

> > >

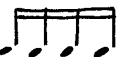

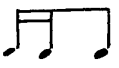

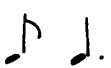
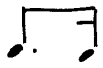

indicació: **3/4**

3. Quaternari : 1 - 2 - 3 - 4 1 - 2 - 3 - 4 1 - 2 - 3 - 4

> > >

indicació: **4/4** o també **c**

PRINCIPALS FIGURES I GRUPS RÍTMICS

Nom	Figura o grup	Durada
negra		1 pulsació
2 corxeres		1 pulsació
silenci de corxera i corxera		1 pulsació
4 semicorxeres		1 pulsació
1 corxera i 2 semicorxeres		1 pulsació
2 semicorxeres i 1 corxera		1 pulsació
semicorx., corxera i semicorx.		1 pulsació (síncope en 1 temps)
treset de corxeres		1 pulsació
corxera, negra i corxera		2 pulsacions (síncope en 2 temps)
negra amb punt i corxera		2 pulsacions
corxera i negra amb punt		2 pulsacions
corxera amb punt i semicorxera		1 pulsació
semicorxera i corxera amb punt		1 pulsació

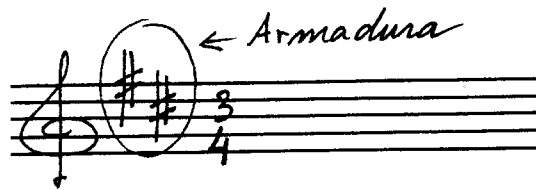
LES ALTERACIONS

El sistema musical occidental té 12 notes, 7 naturals (do, re, mi, fa, sol, la, si) i 5 alterades.

Les alteracions són signes que modifiquen l'altura de la nota. Parlem de tres tipus d'alteració:

- **sostingut** \sharp : puja un semitò l'altura de la nota
- **bemoll** \flat : baixa un semitò l'altura de la nota
- **becaire** \natural : anul·la els efectes del sostingut i del bemoll

S'anomena **armadura** al conjunt d'alteracions col·locades al principi de la partitura, entre la clau i el compàs i que afecten a les notes del mateix nom que hi ha al llarg de la partitura.

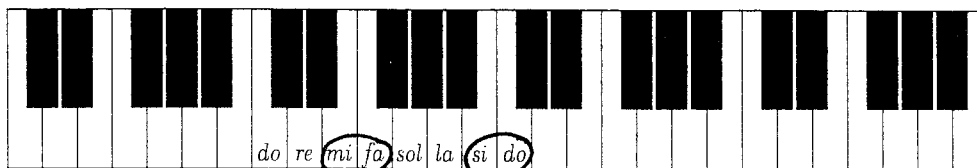
TO i SEMITÒ

La distància més petita entre dues notes del nostre sistema musical s'anomena **semitò**. La suma de dos semitons és un **to**.

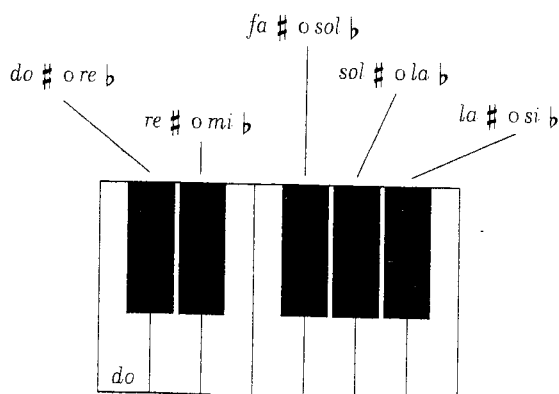
Si mirem un teclat, veurem que hi ha tecles negres i blanques. Totes són igual d'importantes però es col·loquen així per a poder tocar amb més facilitat. Les tecles blanques corresponen a les notes naturals i les negres a les alterades.

Mirant el teclat veiem que:

- entre les notes **mi-fa** i **si-do** hi ha semitò natural, és a dir, no hi ha cap tecla negra entre elles.
- les notes alterades reben dos noms. S'anomenen notes **enharmòniques** les que reben noms diferents però sonen igual, per exemple, Do \sharp i Re \flat

NOTES
NATURALS

\sharp = sostingut \flat = bemoll

NOTES ALTERADES

INTERVALS

S'anomena interval a la distància entre dues notes consecutives (següides).
Es classifiquen segons els aspectes següents:

- Segons el nombre de notes que compregui; cal comptar la primera i l'última

De segona
(do, re)

De tercera
(do, re, mi)

De quarta
(do, re, mi, fa)

De quinta
(do, re, mi, fa, so)

- Segons la manera de sonar de les notes

Melòdic
(L'una darrere l'altra)

Harmònic
(Totes dues alhora)

- Segons la direcció de les notes, en el cas dels melòdics

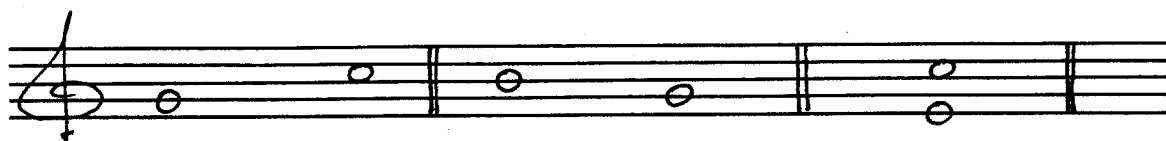

Ascendent
(Del greu a l'agut)

Descendent
(De l'agut al greu)

Per tant, per analitzar intervals haurem de dir tot això;

Quarta
(sol, la, si, do')
Melòdica
Ascendent

Tercera
(si, la, sol)
Melòdica
Descendent

Sisena
(mi, fa, sol, la, si, do')
Harmònica

PART 2: ACTIVITATS PRÀCTIQUES

GLOSSARI

Busca en l'apartat de conceptes teòrics i completa les definicions següents:

A tempo:

Ad libitum:

Accelerando:

Acord:

Adagio:

Allegro:

Andante:

Armadura:

Arpegi:

Becaire:

Bemoll:

Calderó:

Compàs:

Crescendo:

Decrescendo:

Escala pentatònica:

Escala diatònica:

Escala cromàtica:

Forte:

Fortissimo:

Interval:

Lento o largo:

Lligadura:

Mezzoforte:

Mezzopiano:

Moderato:

Notes enharmòniques:

Piano:

Presto:

Pulsació:

Ritardando:

Semitò:

Sostingut:

To:

ESCRIV EL NOM de les NOTES;

Handwritten musical notation on seven staves. The first staff includes the text "DO RE MI FA SOL LA SI DO' RE' MI' FA' SOL' LA'". The notes are written in a treble clef on a five-line staff. The notes are: DO (first line), RE (second line), MI (third space), FA (third line), SOL (third space), LA (fourth line), SI (fourth space), DO' (first line), RE' (second line), MI' (third space), FA' (third line), SOL' (third space), LA' (fourth line).

LÍNIES ADDICIONALS SUPERIORS

LÍNIES ADDICIONALS INFERIORS

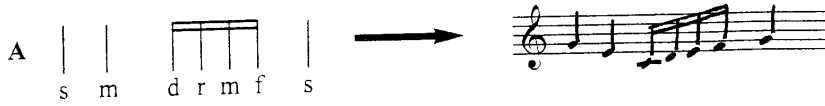
FA' SOL' LA' SI' DO''

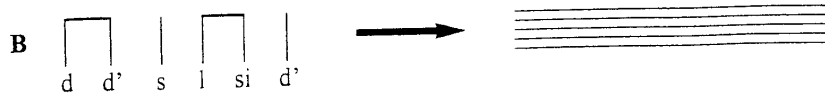
MI RE DO SI, LA,

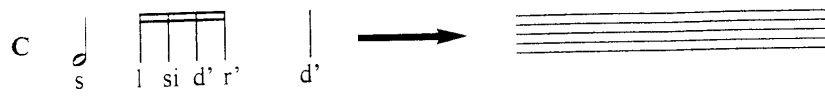
The image displays a page of handwritten musical notation. At the top, two sections are labeled: 'LÍNIES ADDICIONALS SUPERIORS' and 'LÍNIES ADDICIONALS INFERIORS'. The first section, 'LÍNIES ADDICIONALS SUPERIORS', features a treble clef with notes FA', SOL', LA', SI', and DO''. Above the staff, there are five additional notes: a whole note on the first line, a whole note on the second line, a half note on the second space, a half note on the third space, and a whole note on the third line. The second section, 'LÍNIES ADDICIONALS INFERIORS', features a treble clef with notes MI, RE, DO, SI, and LA,. Below the staff, there are five additional notes: a whole note on the first space, a whole note on the first line, a half note on the first space, a half note on the first line, and a whole note on the first space. The remaining six staves contain various musical notations, including notes, rests, and bar lines, but they are not explicitly labeled with lyrics or titles.

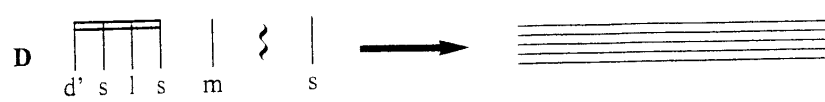
Handwritten musical notation on eight staves, numbered 9 through 16. Each staff begins with a treble clef and a common time signature (C). The notation consists of circles representing notes, with stems and beams. A vertical bar line is present on each staff, approximately halfway across. The notes are arranged in a sequence that appears to be a scale or a series of intervals, with some notes placed below the staff lines.

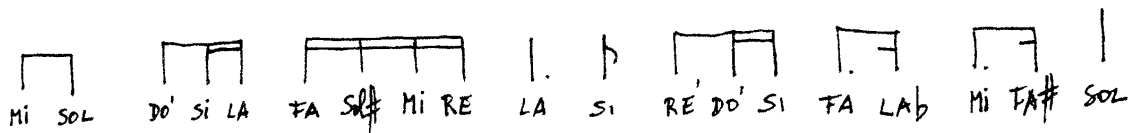
Transcriu aquestes melodies al pentagrama

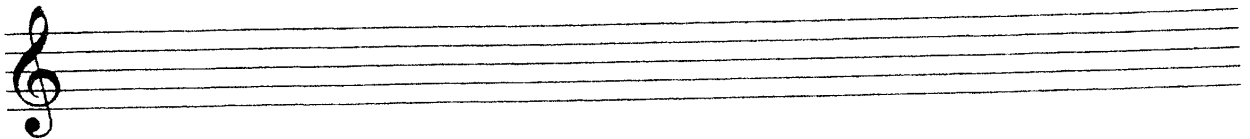
A

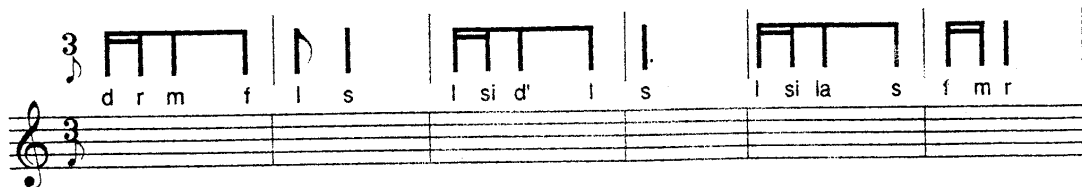
B

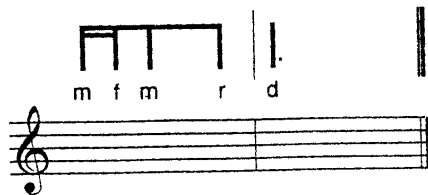
C

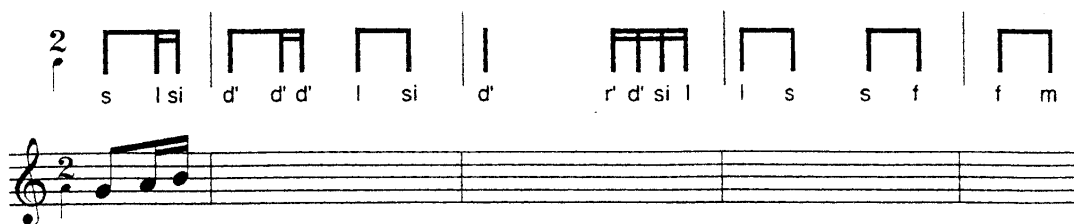
D

Digues el valor total de:

$$a) \underset{(2)}{\text{d}} + \underset{(4)}{\text{J}} + \underset{(4)}{\text{é}} + \underset{(4)}{\text{J J}} = 5$$

$$b) \text{o} + \text{—} + \text{J.} + \text{J} =$$

$$c) \text{J} + \gamma + \text{J J J J} + \text{J.} =$$

$$d) \text{J J} + \text{J J J} + \gamma + \underset{3}{\text{J J J}} =$$

$$e) \text{J.} + \text{J} + \text{J. J} + \text{é} =$$

$$f) \text{d} + \text{—} + \text{o.} + \text{J J} =$$

$$g) \text{J} + \text{J. J} + \text{J J J} + \gamma + \text{J} =$$

$$h) \text{o} + \text{—} + \text{J.} + \text{J} + \gamma + \text{J J} =$$

$$i) \text{d} + \text{J.} + \text{J J J} =$$

Resol aquestes equivalències

a) $\downarrow = \dots \uparrow$

b) $\downarrow = \dots \uparrow$

c) $\uparrow = \dots \uparrow$

d) $\downarrow = \dots \uparrow$

e) $4 \uparrow = \dots \downarrow$

f) $5 \downarrow = \dots \uparrow$

g) $16 \uparrow = \dots \downarrow$

h) $8 \uparrow = \dots \downarrow$

i) $2 \downarrow = \dots \uparrow$

j) $16 \uparrow = \dots \circ$

k) $6 \downarrow = \dots \downarrow$

l) $12 \uparrow = \dots \uparrow$

m) $\uparrow = \dots \downarrow$

n) $2 \uparrow = \dots \downarrow$

o) $32 \uparrow = \dots \downarrow$

p) $\circ = \dots \uparrow$

q) $8 \downarrow = \dots \circ$

r) $2 \downarrow = \dots \circ$

s) $16 \uparrow = \dots \downarrow$

t) $4 \uparrow = \dots \downarrow$

Omple els espais amb el número o la figura corresponent tenint en compte les equivalències entre les diferents figures:

$1 \circ = \square \uparrow$

$1 \uparrow = 8 \square$

$3 \uparrow = 12 \square$

$16 \uparrow = \square \downarrow$

$1 \downarrow = \square \uparrow$

$1 \uparrow = 2 \square$

Completa aquests compassos amb els temps que falten.

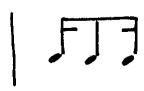

a) $\frac{2}{4}$ | | ||

b) $\frac{2}{4}$ | | ||

c) $\frac{3}{4}$ | | ||

d) $\frac{4}{4}$ | | ||

e) $\frac{4}{4}$ | | ||

f) $\frac{2}{4}$ | | ||

g) $\frac{3}{4}$ | | | ||

Digues què signifiquen els termes musicals assenyalats sobre aquestes partitures.

Vals - Valsa

Opus 69, Nº 2. (Op. posth.)

1 → Moderato ♩ = 152 ← 2

3 → 4 → 5 → 6 → 7 → 8 → 9 → 10 →

11 → poco rit. ← 12 → 13 → 14 → a tempo ← 15 → 16 → 17 → 18 → 19 → 20 →

21 → 22 → 23 → 24 →

p *cresc.* *poco rit.* *dim.* *a tempo* *p*

Explica quin significat tenen els elements assenyalats en la partitura.

Rêverie
HENRY VIEUXTEMPS

The musical score is annotated with 20 numbered arrows pointing to specific elements:

- 1:** Points to the treble clef.
- 2:** Points to the first measure of the piece.
- 3:** Points to the tempo marking "Adagio".
- 4:** Points to the tempo marking "♩ = 88".
- 5:** Points to a circled *p* dynamic marking.
- 6:** Points to a circled *f* dynamic marking.
- 7:** Points to a circled *sempre dim.* marking.
- 8:** Points to a circled *p* dynamic marking.
- 9:** Points to a circled *cresc.* marking.
- 10:** Points to a circled *pp* dynamic marking.
- 11:** Points to a circled *dim.* marking.
- 12:** Points to a circled *cresc.* marking.
- 13:** Points to a circled *p* dynamic marking.
- 14:** Points to a circled *cresc.* marking.
- 15:** Points to a circled *cresc.* marking.
- 16:** Points to a circled *ff* dynamic marking.
- 17:** Points to a circled *con forza* marking.
- 18:** Points to a circled "Cadenza" marking.
- 19:** Points to a circled *con forza* marking.
- 20:** Points to a circled *con forza* marking.

Other markings visible in the score include: *grave espress.*, *poco dim.*, *sempre dim.*, *molto espress.*, *sf*, *restes, dim.*, *sempre cresc.*, *dim.*, *molto espress.*, and *con forza*.

Analitza aquests intervals

Quarta (si - fa)
Melòdica descendent

Cinquena (sol - re')
Harmònica

The image displays eight staves of handwritten musical notation on a light green background. The notation is written on a treble clef staff. The first staff includes handwritten labels: 'Quarta (si - fa) Melòdica descendent' and 'Cinquena (sol - re') Harmònica'. The notation shows various intervals and melodic/harmonic patterns across the staves.

PART 3: ACTIVITATS DE RECERCA

LA VEU HUMANA

1. Busca informació i completa el quadre dels diferents tipus de veus, tant masculines com femenines.

Veus femenines	
Veus masculines	

2. Busca informació sobre aquests dos tipus de veu:

Veus Blanques:

Contratenor:

3. Busca informació sobre les agrupacions vocals següents:

Cor de Cambra:

Cor mixt:

Orfeò:

Escolania:

4. Busca al diccionari les definicions següents referents a la veu:

Tessitura:

Registre:

ELS INSTRUMENTS MUSICALS

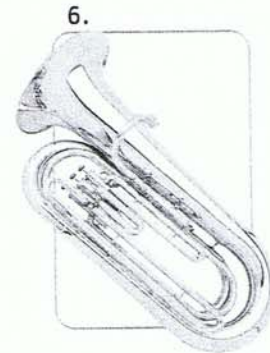
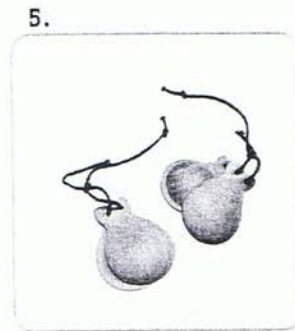
1. Busca la definició d'instrument musical.

2. Busca informació sobre la classificació sistemàtica dels instruments i completa el quadre.

<i>Grup</i>	<i>Definició</i>	<i>Exemple</i>

3. Busca quins són els anomenats instruments Orff. Escriu-los i digues a quin grup pertanyen.

5. Observa aquestes imatges i escriu el nom dels instruments, el grup al que pertanyen i amb quin tipus de música relacionaries cadascun d'ells.

GÈNERES MUSICALS

1. Informa't i busca les definicions i un exemple de:

Música culta

Definició:

Exemple:

Música popular

Definició:

Exemple:

Música tradicional

Definició:

Exemple:

2. Busca informació del grup de música que més t'agradi i omple el quadre:

Nom del grup	(imatge)
Membres i instrument que toquen	
Any de formació	
Estil musical	
Títol de tres obres musicals o discs	

